VMI VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA

Investicinės sąskaitos naudojimo principai

Seminaro data: 2026-11-26

Mokesčių informacijos departamentas

Seminaro planas

- Investicinės sąskaitos mokestinio režimo taikymas
- Investicinės sąskaitos sąvoka (kriterijai)
- Finansinių produktų įsigijimo būdai investicinės sąskaitos mokestinio režimo taikymo tikslu
- Investavimui per investicinę sąskaitą tinkami finansiniai produktai
- Investicinės grąžos gavimo (įskaitymo) vieta
- Lėšų išmokėjimas iš investicinės sąskaitos
- Per investicinę sąskaitą gautos apmokestinamosios pajamos
- Investicinės sąskaitos deklaravimas

Dalijamojoje medžiagoje paaiškinamos nuolatinio Lietuvos gyventojo investavimo per investicinę sąskaitą bendrosios nuostatos, aktualios investuojant 2026 m.

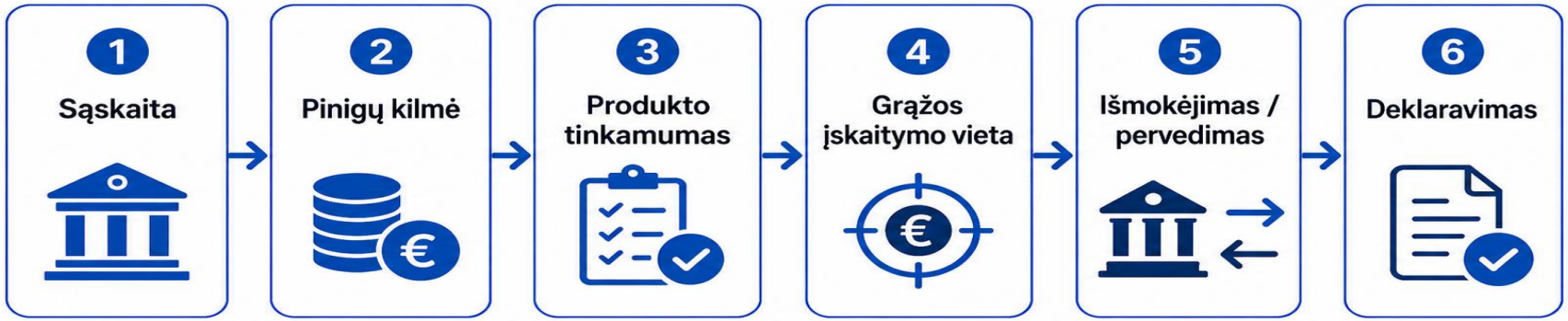
Trumpiniai

- FP – finansinis (-iai) produktas (-ai), įskaitant finansines priemones
- IS – investicinė sąskaita
- Gyventojas – nuolatinis Lietuvos (LT) gyventojas
- Deklaracija – nuolatinio Lietuvos gyventojo Metinė pajamų mokesčio deklaracija, forma GPM311 (pildoma programine priemone – vedliu)
- GPMĮ – Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas
- GPM – gyventojų pajamų mokestis
- FMĮ arba brokeris – finansų maklerio įmonė
- KIS – kolektyvinio investavimo subjektas
- VP – vertybiniai popieriai
- DAIS – dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartys (jas galima rasti adresu www.vmi.lt > Mokesčių žinynas > Tarptautinės dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartys)
- Reglamentas – 2020 m. spalio 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/1503 dėl Europos sutelktinio finansavimo paslaugų verslui teikėjų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1129 ir Direktyva (ES) 2019/1937

Trumpiniai

- IBAN – sąskaitos numeris pagal tarptautinį banko sąskaitos numerio standartą (angl. *International Bank Account Number*)
- EBPO – Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija
- EEE – Europos ekonominė erdvė (EEE priklauso visos Europos sąjungos (ES) valstybės bei Islandija, Norvegija, Lichtenšteinas)
- Taisyklės – Nuolatinio Lietuvos gyventojo turimos sąskaitos deklaravimo mokesčių administratoriui kaip investicinės sąskaitos ir informacijos, reikalingos pajamų mokesčiui apskaičiuoti nuo per investicinę sąskaitą gautų pajamų, pateikimo mokesčių administratoriui taisyklės (patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2024 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. VA-107)
- VMI – Valstybinė mokesčių inspekcija
- JAV – Jungtinės Amerikos Valstijos
- CK – Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas
- CFD (angl. *Contract for Difference*) – sandoris dėl kainų skirtumo (išvestinė finansinė priemonė)

IS mokestinio režimo taikymas

Nuolatinis LT gyventojas, ketinantis naudotis IS režimu:

- investicijas turi atlikti per sąskaitą, atitinkančią IS kriterijus (kurią deklaruoja GPMĮ nustatyta tvarka);
- tokios sąskaitos lėšas naudoti tik investuojant į IS režimui tinkamus FP;
- iš tokių FP pajamas (investicinę grąžą, pvz., palūkanas, FP pardavimo pajamas) taip pat turi gauti į IS.

Naudojantis IS režimu, GPM mokamas ne tada, kai pajamos (investicinė grąža) gaunamos į IS ir ne tada, kai IS lėšos tinkamai reinvestuojamos, o išmokėjus lėšas iš IS.

IS sąvoka (kriterijai)

Tik jei tenkinamos visos sąlygos

- Gyventojo vardu → nuolatinio LT gyventojo
- Tinkamoje valstybėje esančioje finansų įstaigoje / mokėjimo paslaugų teikėjo subjekte → EEE valstybėje, EBPO valstybėje narėje ar valstybėje, su kuria Lietuva yra sudariusi ir taiko DAIS, įsteigtoje finansų įstaigoje, subjekte, kuris laikomas mokėjimo paslaugų teikėju, arba šios įstaigos ar subjekto filiale arba nuolatinėje buveinėje, esančiuose minėtose valstybėse
- Apskaitomos piniginės lėšos ir jų likutis
- Naudojama tik investicijoms į GPMĮ 12[1] str. tinkamus finansinius produktus
- Deklaruota kaip IS nuo konkrečios datos

IS sąvoka (kriterijai)

✅ Per FMĮ (brokerį) investuojantis nuolatinis LT gyventojas turi teisę naudotis IS režimu

- FMĮ yra įsteigtas valstybėje, kuri yra: EEE valstybė (pvz., Lietuva, Airija, Estija), arba yra EBPO valstybė narė, arba valstybė, su kuria Lietuva yra sudariusi ir taiko DAIS (pvz., JAV, Japonija, Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Jungtinė Karalystė ir kt.),
- kaip IS gali būti deklaruojama gyventojo asmeninė pinigų sąskaitą, matoma gyventojo (FMĮ kliento) paskyroje,
- tokiai sąskaitai suteiktą unikalų numerį (tai nėra IBAN numeris) gyventojas turi deklaruoti Deklaracijoje (nurodant sąskaitos naudojimo kaip IS pradžios datą),
- jeigu gyventojui, kaip FMĮ klientui, sukurta kliento paskyra, tai, deklaruodamas IS, jis turi nurodyti savo, kaip FMĮ kliento, profilio duomenis.

❌ Bendra FMĮ klientų pinigų sąskaita (angl. *omnibus account*) negali būti deklaruojama kaip IS, nes tokioje sąskaitoje FMĮ apskaito ir saugo visų savo klientų pinigus.

IS sąvoka (kriterijai)

Pavyzdys

Klausimas

Ar tinkamose valstybėse įsteigtose sutelktinio finansavimo platformose nuolatinio LT gyventojo turimos sąskaitos gali būti deklaruojamos kaip IS?

Atsakymas

Taip, gali:

a) nuolatinio LT gyventojo turimos sąskaitos sutelktinio finansavimo platformose (pvz., Paskolų klubas), kurioms suteiktas IBAN numeris, gali būti deklaruojamos kaip IS,

b) kitose sutelktinio finansavimo platformose turimos sąskaitos gali būti deklaruojamos kaip IS, jeigu gyventojas platformoje turi asmeninę pinigų sąskaitą arba kliento paskyrą (pvz., Savy, Profitus),

- jei tokiose sąskaitose apskaitomos piniginės lėšos ir, jeigu tokia sąskaita būtų naudojama tik investicijoms į tinkamus FP (nurodytus GPMĮ 12-1 straipsnio 1 dalyje, pvz., skolinant lėšas į sutelktinį finansavimą pagal Reglamentą*).

* 2020 m. spalio 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/1503 dėl Europos sutelktinio finansavimo paslaugų verslui teikėjų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1129 ir Direktyva (ES) 2019/1937.

IS sąvoka (kriterijai)

Pavyzdžiai

Situacija - nuolatinio LT gyventojo turima sąskaita	Vertinimas
Airijos FMĮ sąskaita be IBAN, bet su unikaliu paskyros numeriu	gali būti IS
VP sąskaita Lietuvos banke, kurioje apskaitomi tik VP	negali būti IS
Su VP sąskaita susieta pinigų sąskaita Lietuvos banke, naudojama tik tinkamoms investicijoms	gali būti IS
Einamoji sąskaita Lietuvos banke, iš kurios apmokamos kasdienės išlaidos (mokama už maistą, komunalinius mokesčius, gaunamas darbo užmokestis ir kt.)	negali būti IS
Bendra FMĮ klientų pinigų sąskaita (angl. *omnibus account*)	negali būti IS
Indėlio sąskaita arba taupomoji sąskaita	negali būti IS
Revolut banko platformoje yra: pagrindinė mokėjimo sąskaita – naudojama kasdienių, asmeninių poreikių operacijoms (darbo užmokesčiui gauti, komunaliniams mokesčiams apmokėti ir pan.), taip pat yra investavimo subsąskaita listinguojamoms akcijoms apskaityti ir kripto subsąskaita. Ar visas platformos profilis gali būti deklaruojamas kaip IS?	negali būti IS (kaip IS galėtų būti tik konkreti sąskaita ar subsąskaita, kuri atitinka visas IS sąlygas)

IS sąvoka (kriterijai)

Situacija	Atsakymas
Ar IS režimas taikomas nuolatiniams LT gyventojams ir nenuolatiniams LT gyventojams?	**Tik nuolatiniams** LT gyventojams**.** Todėl, jei IS deklaravęs gyventojas **tampa nenuolatiniu** LT gyventoju, IS sąskaita laikoma „uždaryta“ ir jos lėšos, taip pat IS lėšomis įgytų FP (kurie nebuvo parduoti iki tos dienos) įsigijimo kaina, laikomi išmokėti iš IS (gali atsirasti GPM).
Ar IS režimu gali naudotis nepilnamečiai?	**Taip. Nepilnamečio** vardu finansų įstaigoje ar pas mokėjimo paslaugų teikėją atidarytą sąskaitą deklaruoti kaip IS turi vienas iš jo tėvų, globėjų arba rūpintojų. Amžių, nuo kurio gyventojas turi teisę įgyti tam tikras teises ir pareigas, sudaryti sandorius (šiuo atveju, investuoti) nustato CK nuostatos. Nepilnamečiai nuo 14 iki 18 m. sandorius sudaro, turėdami tėvų arba rūpintojų sutikimą, o už nepilnamečius iki 14 m. sandorius jų vardu sudaro tėvai ar globėjai.
Ar viena sąskaita gali naudotis keli gyventojai?	**Negali*.** Mokestiniu režimu naudotis gali tik pats gyventojas, deklaravęs sąskaitą kaip investicinę. Keli asmenys (susiję ar nesusiję giminystės ryšiais) deklaruoti tos pačios sąskaitos kaip investicinės negali. * Išimtis gali būti taikoma tik sutuoktiniams, jei bendra sąskaita (angl. *joint account*) yra atidaryta abiejų sutuoktinių vardu.

IS sąvoka (kriterijai)

Situacija	Ar tinka IS?	Kas deklaruoja?	Svarbu
Bendra sąskaita, atidaryta abiejų sutuoktinių vardu	Taip*	Tik vienas iš sutuoktinių (kuris iš jų - pasirenka patys)	Abu sutuoktiniai tos pačios sąskaitos kaip IS deklaruoti negali
Sąskaita atidaryta vieno sutuoktinio vardu	Taip (tik sąskaitos savininkui)	Sutuoktinis, kurio vardu atidaryta sąskaita	Teisė kitam sutuoktiniui matyti sąskaitą ar vykdyti joje operacijas nesuteikia teisės jos deklaruoti kaip IS
Kito sutuoktinio pervedimai į bendrąją sąskaitą, deklaruotą kaip IS	Taip (laikoma įnašu)	IS deklaruojantis sutuoktinis	Deklaruojama II operacijos rūšies kodu (lėšų įnašas į IS)
Abu sutuoktiniai turi atskiras IS	Taip	Kiekvienas savo IS	Deklaruoja įnašus / išmokas (įskaitant pradinius likučius) atskirai arba pagal pasirinktą proporciją
Pervedimas iš vieno sutuoktinio IS į kito IS	Taip (neapmokestinama)	Nedeklaruojama kaip įnašas ar išmoka	Galioja tik esant bendrajai jungtinei nuosavybei (jei vedybų sutartis nenustato kitaip)

*Sąskaitą kaip IS deklaravęs sutuoktinis atsako už visų įnašų (ir kito sutuoktinio pervedimų) bei išmokų deklaravimą VMI.

IS sąvoka (kriterijai)

Pavyzdys

Situacija

Sutuoktiniai turi bendrą investavimo sąskaitą FMĮ platformoje. Sąskaita atidaryta abiejų sutuoktinių vardu. Į ją pinigus perveda abu: vieną mėnesį vyras perveda 2 000 Eur, kitą mėnesį žmona perveda 1 800 Eur.

Klausimas

Ar abu sutuoktiniai gali tą pačią bendrą sąskaitą deklaruoti kaip savo IS?

Atsakymas

Ne. Nors bendra sutuoktinių sąskaita gali būti pripažįstama IS, tą pačią sąskaitą deklaruoti kaip IS gali tik vienas sutuoktinis. Sutuoktiniai **turi pasirinkti**, kuris iš jų deklaruoja šią sąskaitą kaip IS. Tuomet į šią sąskaitą pervestos lėšos, įskaitant ir kito sutuoktinio pervedimus iš ne IS, laikomos įnašais į deklaruojančio sutuoktinio IS.

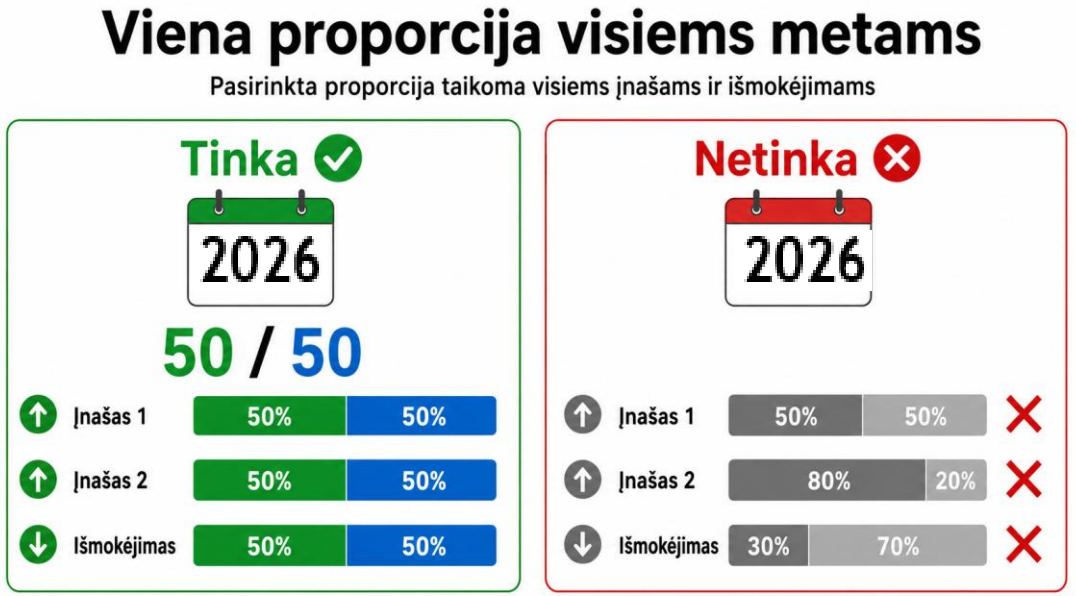
IS sąvoka (kriterijai)

Jeigu abu sutuoktiniai turi atskiras IS ir jiems taikomas bendrosios jungtinės sutuoktinių nuosavybės teisinis režimas, abu sutuoktiniai, deklaravę savo sąskaitas kaip investicines, gali pasirinkti vieną iš šių deklaravimo būdų:
- **deklaruoti atskirai** – kiekvienas sutuoktinis atskirai deklaruoja įnašus į savo IS ir iš jos išmokėtas lėšas arba
- **deklaruoti bendrai** – sutuoktiniai deklaruoja įnašus į IS ir iš jų išmokėtas lėšas, pasidalydami šias sumas lygiomis dalimis arba kitu tarpusavyje sutartu santykiu (pagal pasirinktą proporcija).

Proporcija turi būti **nuosekli** per kalendorinius metus:

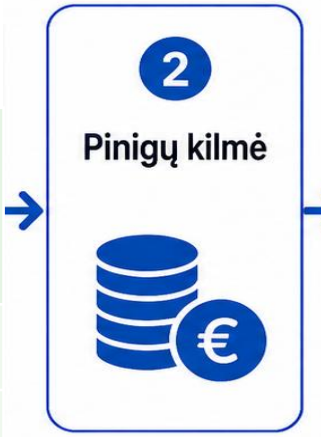
- Jeigu konkrečiais kalendoriniais metais sutuoktiniai pasirenka tam tikrą proporciją įnašams ir išmokėjimams paskirstyti, tą proporciją tais metais turi taikyti visiems įnašams ir išmokėtoms lėšoms.

- Tai reiškia, kad negali tais pačiais metais vieną įnašą pasidalinti, pvz., pagal 50/50 proporciją, kitą 80/20, o išmokėjimą, pvz., 30/70.

FP įsigijimo būdai IS režimo taikymo tikslu

Bendroji nuostata (nuo 2025-01-01)	IS režimas taikomas tik tiems nuo 2025-01-01 įgytiems tinkamiems finansiniams produktams (FP), kurie **įsigyti iš IS lėšų.**
Išimtis *(Taisyklių 19.1.5 papunktis)* – FP įgyti ne iš IS lėšų, bet gali būti priskirti IS	dovanojimo būdu
	paveldėjimo būdu
	neatlygintinai pagal pasirinkimo sandorį*****. ***** *Pasirinkimo sandoris - darbuotojo ir darbdavio (ar su juo susijusio asmens) susitarimas dėl teisės ateityje įsigyti akcijų už sutartą (įskaitant nulinę) kainą, kuris tenkina pasirinkimo sandorio esmę atitinkančias sąlygas:* *— susitarimo sudarymo metu darbuotojui suteikiama tik teisė ateityje įsigyti iš darbdavio ar su juo susijusio asmens akcijas už sutartą kainą (įskaitant nulinę kainą) ir* *— šia teise darbuotojas gali, bet neprivalo, pasinaudoti (realizuoti savo teisę).* *Plačiau GPMĮ 17 straipsnio 1 dalies 58 punkto komentare (paaiškinime), kuris skelbiamas: www.vmi.lt > Mokesčių žinynas > Gyventojų pajamų mokestis.*

Dovanojimo ar paveldėjimo būdu įgyti FP: juos deklaravus, gyventojo įnašas į IS padidinamas suma, lygia deklaruojamo FP įsigijimo kainai. Ji nustatoma pagal GPMĮ 19 straipsnio bei Gyventojo ne individualios veiklos turto įsigijimo kainos nustatymo tam tikrais atvejais taisykles (patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-01-29 nutarimu Nr. 133).
Pagal pasirinkimo sandorį neatlygintinai įgyti FP: jų įsigijimo kaina yra **0 Eur**, todėl ši suma Deklaracijoje kaip įnašas **nedeklaruojama**.

FP įsigijimo būdai IS režimo taikymo tikslu

Papildoma sąlyga - 10 % taisyklė

Per IS gautomis pajamomis nelaikomos pajamos, gautos investuojant į FP, išleistus vienetų, kuriuose tas gyventojas ir (arba) su juo susijęs asmuo turi daugiau kaip 10 procentų to vieneto akcijų, pajų, dalių, balsų dalyvių susirinkime ar kitų teisių į vieneto pelną ar pajamas.

* Susijusio asmens sąvoka pateikiama GPMĮ 2 straipsnio 19 dalyje (pvz., gyventojas ir jo: sutuoktinis, giminaičiai (tėvai, vaikai, seneliai, vaikaičiai, broliai, seserys, tetos, dėdės, sūnėnai ir dukterėčios bei jų vaikai, senelių broliai ir seserys, o taip pat pusbroliai ir pusseserės), sutuoktinio giminaičiai (tėvai, vaikai <...>), ir kt.

FP įsigijimo būdai IS režimo taikymo tikslu

Pavyzdys

Situacija

Nuolatinis LT gyventojas 2026-07-01 iš savo einamosios sąskaitos banke Lietuvoje nupirko listinguojamas akcijas, kurios buvo įskaitytos į su šia sąskaita susieta VP sąskaita (kurioje apskaitomi tik VP).

Klausimas

Nuolatinis LT gyventojas nuo 2026-10-01 šią einamąją sąskaitą pradėjo naudoti kaip IS (ją deklaruos kaip IS, pateikdamas savo 2026 m. Deklaraciją). Ar galės 2026-07-01 pirktas listinguojamas akcijas priskirti IS (šių akcijų pirkimo kainą deklaruoti kaip įnašą į IS).

Atsakymas

Negalės, nes FP 2026 m. pirkti ne iš IS lėšų.

Be to, jei gyventojas nori nurodytą pinigų sąskaitą deklaruoti kaip IS nuo 2026-10-01, tai su šia sąskaita susietoje VP sąskaitoje turimus ne IS lėšomis įsigytus FP turėtų perkelti į kitą (ne IS / nesusietą su IS) sąskaitą ir investicinę grąžą iš ne IS lėšomis įgytų FP turi gauti į ne IS.

FP įsigijimo būdai IS režimo taikymo tikslu

Pavyzdys

Situacija

Nuolatinis LT gyventojas 2026 m. iš mamos gavo listinguojamas akcijas pagal dovanojimo sutartį. Jis norėtų tokias akcijas priskirti savo turimai IS (pvz., šio gyventojo pinigų sąskaita, turima banke Lietuvoje, bus deklaruota kaip IS nuo 2026-01-01, jam pateikiant 2026 m. Deklaraciją).

Klausimas

Ar dovanojimo būdu gautas listinguojamas akcijas gyventojas galės priskirti savo IS? Jei taip - kokia bus jų įsigijimo kaina?

Atsakymas

Taip, galės priskirti IS, jeigu gyventojas kartu su juo susijusiais asmenimis neturi daugiau kaip 10 proc. tos įmonės akcijų. Dovanojimo būdu gautų tinkamų FP (pvz., listinguojamų akcijų) įsigijimo kaina nustatoma pagal jų tikrąją rinkos kainą* dovanos gavimo dieną. Ši vertė deklaruojama kaip įnašas į IS 2026 m. Deklaracijoje (vedlio H dalyje, ID operacijos rūšies kodu).

* Tikroji rinkos kaina suprantama taip, kaip ji apibrėžta GPMĮ 2 straipsnio 20 dalyje – tai suma, už kurią gali būti apsikeista turtu arba kuria, sudarius tiesioginį sandorį, gali būti įskaitytas nepriklausomų ir ketinančių pirkti arba parduoti asmenų tarpusavio įsipareigojimas. Pvz., listinguojamų akcijų tikrąja rinkos kaina gali būti laikoma tokių akcijų kaina, už kurią jos buvo perkamos ir parduodamos biržoje dovanojimo sandorio sudarymo dieną.

FP įsigijimo būdai IS režimo taikymo tikslu

Situacijos: Nuolatinis LT gyventojas iš darbdavio arba iš su darbdaviu susijusio* asmens pagal pasirinkimo sandorį nuo 2025-01-01 įsigyja akcijas, listinguojamas jų įsigijimo metu:

Klausimas	Atsakymas
Ar tokioms akcijoms taikomas IS režimas / ar jos gali būti priskirtos IS, jei 2026 m. įsigytos (gautos) **neatlygintinai**?	Taip, gali būti taikomas IS režimas (nepriklausomai nuo to, ar pačios akcijos įskaitomos į IS arba su IS susietą VP sąskaitą), jeigu neviršijama 10 proc. taisyklė.
Ar tokioms akcijoms taikomas IS režimas / ar jos gali būti priskirtos IS, jei 2026 m. įsigytos **lengvatine kaina iš IS lėšų**?	Taip, jeigu tokios akcijos įskaitytos į IS sąskaitą (arba į su IS susietą VP sąskaitą) ir neviršijama 10 proc. taisyklė.
Ar tokioms akcijoms taikomas IS režimas / ar jos gali būti priskirtos IS, jei 2026 m. įsigytos **lengvatine kaina <u>ne</u> iš IS lėšų**?	Ne, jos negali būti priskiriamos IS, nes 2026 m. įsigytos ne iš IS lėšų. Kai IS režimas negali būti taikomas, tai tokios akcijos neturi būti įskaitomos (laikomos) IS sąskaitoje arba su IS susietoje VP sąskaitoje.

* Susijusio asmens sąvoka pateikiama GPMĮ 2 straipsnio 19 dalyje ir Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 2 straipsnio 33 dalyje (pvz., susijusiais asmenimis laikoma įmonė ir jos akcininkai, dukterinės įmonės, grupės įmonės ir pan.).

FP įsigijimo būdai IS režimo taikymo tikslu

Pavyzdys

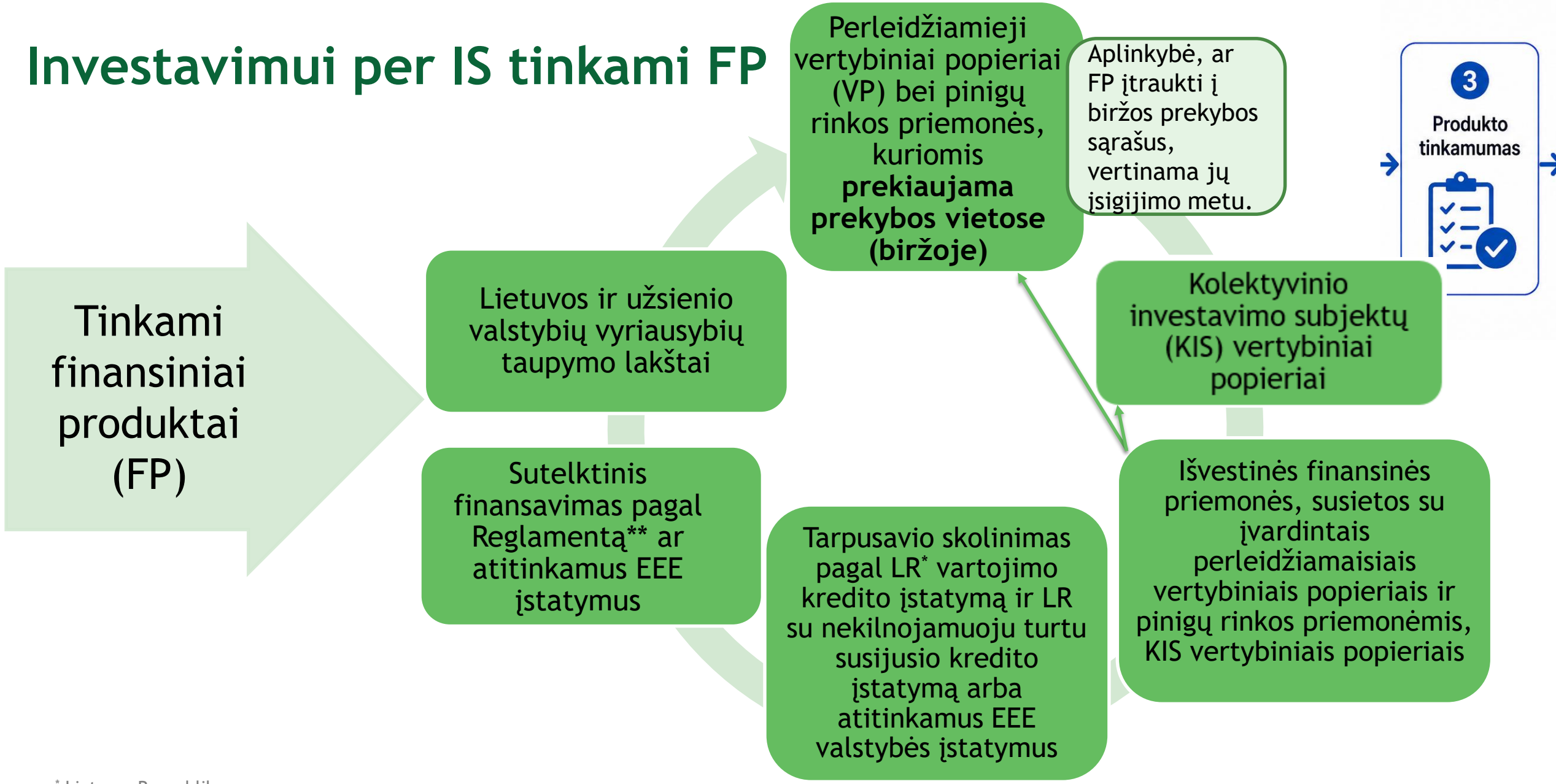
Situacija Darbuotojas 2026 m. darbdavio akcijas, kurios listinguojamos jų įsigijimo metu, pagal pasirinkimo sandorį įsigyja už 200 Eur (lengvatinę kainą), o jų rinkos vertė yra 3 000 Eur. Už akcijas sumoka iš einamosios sąskaitos banke, o tokios akcijos įskaitomos į VP sąskaitą, susietą su IS.

Klausimas Ar galima akcijas priskirti IS?

Atsakymas Ne, tokių akcijų priskirti IS negalima, nes 2026 m. (t. y. nuo 2025 m.) jos įgytos ne iš IS lėšų. Vien tai, kad akcijos gautos (įskaitytos) į VP sąskaitą, susietą su IS, nesuteikia teisės tokioms akcijoms taikyti IS režimą.

Investavimui per IS tinkami FP

* Lietuvos Respublika.

** 2020 m. spalio 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/1503 dėl Europos sutelktinio finansavimo paslaugų verslui teikėjų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1129 ir Direktyva (ES) 2019/1937.

Investavimui per IS tinkami FP

Tačiau Jeigu, pavyzdžiui, nuolatinis LT gyventojas IS lėšomis investuoja į ETP (angl. *Exchange-Traded Products*) ar į ETN (angl. *Exchange-Traded Note*), kurie, gyventojo turimais duomenimis, atitinka KIS apibrėžimą, tai investavimas į tokius finansinius produktus bus laikomas tinkamu investavimu per IS, neatsižvelgiant į kokį turtą (akcijas, kriptovaliutas, žaliavas ar kt.) šie fondai investuoja.

Investavimui per IS tinkami FP

Pavyzdys – investuojama IS lėšomis į:

a) akcijas, kurios nelistinguojamos (neprekiaujama VP biržoje) jų įsigijimo metu

b) biržoje prekiaujamus fondus (pvz., obligacijų ETF fondus, aukso ETF fondus, kriptovaliutų ETF fondus)

c) tiesiogiai į kriptovaliutą ir į ateities sandorius (angl. futures), susietus su kriptovaliuta

d) VP biržoje neprekiaujamus KIS vertybinius popierius (pvz., investicinio fondo vienetus, investicinės bendrovės akcijas)

e) sutelktinį finansavimą pagal Reglamentą* / EEE teisę (pvz., investavimas į verslo paskolą per licencijuotą sutelktinio finansavimo platformą)

f) tarpusavio skolinimą pagal nurodytus teisės aktus (pvz., vartojimo paskolos finansavimas per licencijuotą tarpusavio skolinimo platformą)

Ar tinkamos investicijos? → Atsakymas: tinkamos: b), d), e), f)
netinkamos: a) ir c)

* 2020 m. spalio 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/1503 dėl Europos sutelktinio finansavimo paslaugų verslui teikėjų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1129 ir Direktyva (ES) 2019/1937.

Investavimui per IS tinkami FP

Pavyzdys

- CFD (angl. *Contract for Difference*) — sandoris dėl kainų skirtumo. Tai išvestinė finansinė priemonė, kurios vertė priklauso nuo kito, pagrindinio, turto. Vien tai, kad CFD yra išvestinė priemonė, dar nereiškia, kad ji tinkama investicinei sąskaitai – būtina įvertinti, su kuo šis finansinis produktas yra susietas.

IS režimui tinkami tik tie CFD sandoriai, kurie susieti su GPMĮ 12-1 str. 1 d. 1–3 p. nurodytais finansiniais produktais:

1) susieti su perleidžiamaisiais VP, kuriais prekiaujama prekybos vietose (biržose) – listinguojamomis obligacijomis, su listinguojamomis akcijomis;
2) susieti su pinigų rinkos priemonėmis, kuriomis prekiaujama prekybos vietose (biržose);
3) susieti su KIS vertybiniais popieriais (pvz., KIS investicinio fondo vienetais), nepriklausomai nuo to, ar KIS vertybiniai popieriai listinguojami.

Investavimui per IS tinkami FP

Pavyzdžiai

Produktas	Tinkamumas IS
įmonių obligacijos (perleidžiamieji VP), nelistinguojamos jų įsigijimo metu*	netinkami
biržoje prekiaujami CFD, susieti su kriptovaliuta,	netinkami
biržoje prekiaujami CFD, susieti su listinguojamomis akcijomis	tinkami
nelistinguojamos UAB akcijos	netinkamos
tiesioginė paskola šeimos nariui ar įmonei	netinkama
P2P (tarpusavio skolinimas) per tinkamą platformą	gali būti tinkama, jeigu atitinka GPMĮ 12-1 straipsnio 1 dalies 6 punkto** sąlygas
Lietuvos ir užsienio valstybių vyriausybių taupymo lakštai	tinkami

* Pvz., tinkama investicija investuojant į nelistinguojamas obligacijas per sutelktinį finansavimą pagal Reglamentą arba atitinkamus EEE valstybės įstatymus, taip pat į Lietuvos ir užsienio valstybių vyriausybių taupymo lakštus.

** Tarpusavio skolinimas pagal LR vartojimo kredito įstatymą ir LR su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymą arba atitinkamus EEE valstybės įstatymus.

Investavimui per IS tinkami FP

Bendroji nuostata: IS režimo taikymo tikslu, GPMĮ 12-1 straipsnio 1 arba 2 punkte nurodyti FP (pvz., akcijos, įmonių obligacijos) **turi būti listinguojami jų įsigijimo dieną**.

Išimtis: kai tinkami perleidžiamieji FP, kurie **įgyti iki 2024-12-31**, priskiriami IS 2025 m. Deklaracijoje (tokių FP įsigijimo kaina deklaruojama kaip įnašas į IS, IA operacijos rūšies kodu), tai šių FP **priskyrimo IS data** bendruoju atveju yra 2025 m. Deklaracijoje nurodyta **IS deklaravimo pradžios data**. Taigi:

- perleidžiamųjų VP (pvz., įmonių obligacijų), įgytų iki 2024-12-31 (kuriuos gyventojas nusprendė priskirti IS 2025 m. Deklaracijoje), tinkamumas gali būti vertinamas jų **priskyrimo** IS metu (t. y. nebūtinai turėjo būti listinguotos jų įsigijimo dieną),
- vėliausia galima priskyrimo data - 2025-12-31 (jeigu iki šios datos įmonių obligacijos neatitiko GPMĮ 12-1 straipsnio sąlygų, jų priskirti IS negalima).
- IS režimas netaikomas atgaline data gautai investicinei grąžai (t. y. gautai iki tokių FP priskyrimo IS).

Situacija	Ar galima priskirti IS 2025 m. Deklaracijoje?
a) Obligacijos įsigytos 2023 m., listinguotos 2023 m.	Taip
b) Obligacijos įsigytos 2024 m., listinguotos 2025-03-01	Taip, galima priskirti nuo datos, ne ankstesnės kai jos listinguotos
c) Obligacijos įsigytos 2024 m., listinguotos tik 2026 m.	Ne, nes iki 2025-12-31 jos netapo tinkamais FP (nebuvo listinguotos)

Investicinės grąžos gavimo (įskaitymo) vieta

Net jeigu:

- sąskaita atitinka IS kriterijus ir deklaruota kaip IS ir
- finansinis produktas buvo tinkamas produktas bei įsigytas IS lėšomis (arba tai finansinis produktas, kuris gali būti priskirtas IS), tai

IS režimas taikomas tik tuo atveju, jei iš tokių FP investicinė **grąža yra gauta (įskaityta) į IS**.

Jei investicinė grąža iš tinkamų FP nėra įskaitoma į IS (pvz., gaunama į gyventojo einamąją (ne investicinę) sąskaitą banke ir tik tada pervedama į IS), IS režimas tokioms pajamoms **netaikomas.**

Tokiu atveju (t. y. jeigu investicinė grąža ne į IS sąskaitą gauta už IS lėšomis įsigytų / IS priskirtų FP perleidimą), tai suma, atitinkanti tų perleistų FP įsigijimo kainą, turi būti deklaruojama kaip lėšų išmokėjimas iš IS (PN operacijos rūšies kodu).

Investicinė grąža gali būti:

- tinkamų FP (listinguojamų obligacijų ar akcijų) pardavimo pajamos;
- palūkanos;
- sutelktinio finansavimo ir tarpusavio skolinimo pajamos (įskaitant palūkanas);
- kita investicinė grąža, **išskyrus** dividendus.

Lėšų išmokėjimas iš IS

Pajamų per investicinę sąskaitą gavimo momentu laikomas lėšų išmokėjimas iš investicinės sąskaitos, t. y. kai (GPMĮ 8 str. 7 dalis):

Iš IS atlikto mokėjimo suma ar išsiimtos lėšos **nebuvo naudojamos**

- GPMĮ 12-1 straipsnyje numatytiems finansiniams produktams įsigyti
- lėšoms į kitą IS pervesti
- išlaidoms, tiesiogiai susijusioms su tinkamų FP įsigijimu ir perleidimu, taip pat investicinių sąskaitų tvarkymu, apmokėti

IS uždaroma ir joje buvusių lėšų gyventojas neperveda į kitą IS arba ji nebelaikoma investicine gyventojo sprendimu ir kt. Taisyklėse nurodytais atvejais

Lėšų išmokėjimas iš IS

Pavyzdys

Situacija

Nuolatinis LT gyventojas 2026 m. į savo IS įnešė 10 000 Eur sumą, už kurią prekybos biržoje įsigijo akcijų. Šias akcijas gyventojas pardavė ir į IS 2026 m. gavo 15 000 Eur. Už šias visas gautas lėšas (15 000 Eur) gyventojas vėliau tais pačiais 2026 m. biržoje (sumokėdamas tiesiogiai iš IS) įsigijo kitas listinguojamas akcijas.

Klausimas

Ar laikoma, kad gyventojas 2026 m. per investicinę sąskaitą gavo pajamų?

Atsakymas

Ne, nes iš IS atlikto mokėjimo suma buvo panaudota tinkamiems FP - akcijoms prekybos biržoje įsigyti. 2026-12-31 dieną IS buvęs 10 000 Eur įnašo likutis, gyventojui pateikus 2026 m. Deklaraciją, bus perkeliamas į 2027 m.

Lėšų išmokėjimas iš IS

Paminėtina

Jeigu nuolatinis LT gyventojas turi kelias IS ir perveda lėšas iš vienos IS tiesiogiai į kitą IS, tai nelaikoma lėšų išmokėjimu iš IS.

Jeigu investicinė grąža (net jei ji gaunama iš tinkamų finansinių produktų) yra pirmiausia gaunama ne į investicinę sąskaitą ir tik tuomet pervedama į investicinę sąskaitą, tai tokioms pajamoms (investicinei grąžai) IS režimas netaikomas.

Pavyzdžiui:

- listinguojamos akcijos perkamos iš IS, turimos AB SEB banke, lėšų,
- šių akcijų pardavimo pajamos gaunamos į einamąją sąskaitą (ne IS) ir
- tuomet pervedamos į gyventojo IS, esančią AB SEB banke.

Kadangi pajamos gautos ne į IS, joms IS režimas netaikomas, todėl:

- šių akcijų įsigijimo kaina deklaruojama kaip lėšų išmokėjimas iš IS (PN kodas),
- akcijų padavimo pajamos apmokestinamos bendrąja GPMĮ tvarka, o
- į IS pervestos lėšos deklaruojamos kaip įnašas į IS (II kodas).

Lėšų išmokėjimas iš IS

Jeigu IS lėšos yra panaudojamos su tinkamu investavimu susijusioms išlaidoms apmokėti, tai nelaikoma lėšų išmokėjimu iš IS. GPMĮ nėra nustatyto baigtinio tokių išlaidų sąrašo, t. y. kiekviena išlaidų rūšis turi būti vertinama individualiai, atsižvelgiant į tai, ar konkrečios išlaidos faktiškai susijusios su tinkamų FP įsigijimu, perleidimu arba su IS tvarkymu / aptarnavimu.

Išlaidų rūšis	Kada nelaikoma išmokėjimu?	Praktinis pavyzdys
VP pervedimo mokestis	Kai susijęs su tinkamų FP perkėlimu / administravimu	Akcijų perkėlimas tarp brokerių (iš vienos gyventojo IS tiesiogiai į kitą ĮS)
VP portfelio valdymo mokestis	Kai portfelis sudarytas iš tinkamų FP	Valdytojo mokestis už akcijų portfelį
Sėkmės mokestis (angl. *performance fee*)	Kai mokamas už tinkamų FP investavimo rezultatą	Yra investicinių fondų ar turto valdytojų taikomas kintamas mokestis, mokamas nuo portfelio grąžos
Valiutos konvertavimas	Kai valiuta keičiama tinkamų FP pirkimui / pardavimui	EUR → USD akcijoms pirkti
Pirkimo / pardavimo sandorių komisiniai	Kai perkami ar parduodami tinkami FP	Brokerio komisinis už biržoje prekiaujamus ETF
Sąskaitą atidariusio subjekto imamas sąskaitos / saugojimo mokestis	Kai susijęs su IS ar tinkamų FP saugojimu	Reguliariai iš IS lėšų nuskaitomas mokestis už sąskaitos turėjimą.

Per IS gautos apmokestinamosios pajamos

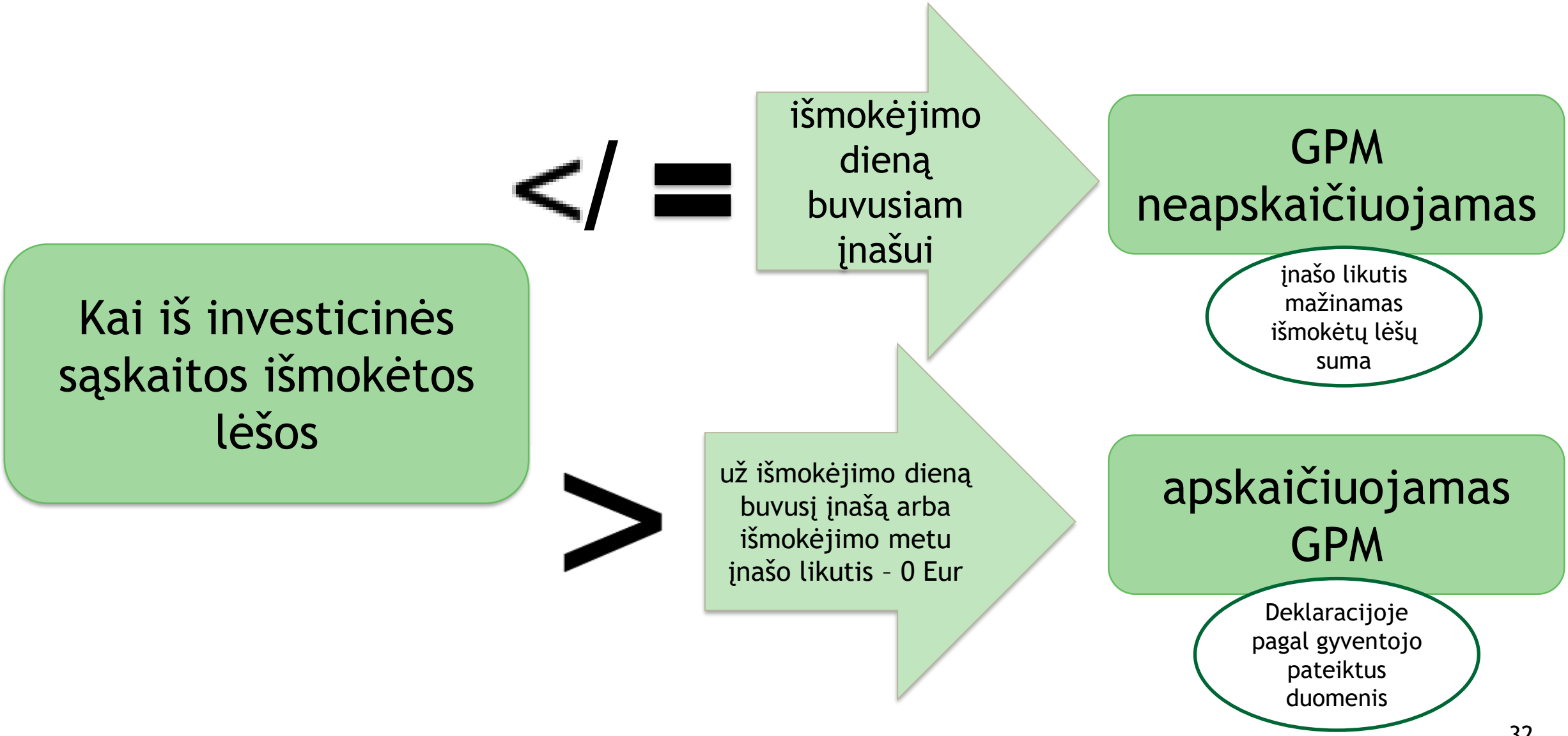
Gyventojas nuo per 2026 m. (ar vėlesniais mokestiniais laikotarpiais) IS gautų **apmokestinamųjų pajamų**, t. y.

- iš IS išmokėtų lėšų (jų dalies), viršijančių į šią sąskaitą iki lėšų išmokėjimo buvusią įnašų sumą (priskiriamų B klasei), turi sumokėti **15 proc. GPM**, kalendoriniams metams, kuriais pajamos gautos, pasibaigus, iki kitų kalendorinių metų gegužės 1 d., VMI pateikdamas Deklaraciją.

Paminėtina, kad per IS gaunamoms pajamoms GPMĮ 17 straipsnio 1 dalies 20, 20-1, 20-2, 21 ir 30 punktuose (palūkanoms ir (ar) finansinių priemonių pardavimo pajamoms) nustatytos GPM lengvatos netaikomos.

* Nuolatinis LT gyventojas iš GPM, apskaičiuoto nuo per IS gautų pajamų, sumos gali atskaityti užsienio valstybėje (išskyrus užsienio valstybes, įtrauktas į Tikslinių teritorijų sąrašą) nuo šių pajamų sumokėto pajamų mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą (daugiau informacijos nurodytu klausimu galima rasti GPMĮ 12-1 straipsnio 6 dalies komentare, kuris skelbiamas VMI interneto svetainės www.vmi.lt dalyje Mokesčių žinynas Gyventojų pajamų mokestis).

Per IS gautos apmokestinamosios pajamos

Per IS gautos apmokestinamosios pajamos

Įnašams į IS **priskiriamos** visos gyventojo į šią sąskaitą įneštos sumos

- Kalendoriniais metais gautus dovanų, paveldėtus tinkamus FP gyventojas gali priskirti IS („įnešti“), jų įsigijimo kainą* priskirdamas IS, Taisyklėse nustatyta tvarka.
- Iš darbdavio arba iš su darbdaviu susijusio asmens pagal pasirinkimo sandorį neatlygintinai gautas listinguojamas akcijas gali laikyti priskirtomis IS (įsigijimo kaina 0 Eur).
- Į savo turimą IS gyventojas gali įnešti pinigines lėšas.
- Pajamos iš paskirstytojo pelno (dividendai), gautos į IS iš IS lėšomis įgytų tinkamų investuoti FP, laikomos įnašu į IS.

Įnašu **nelaikomos** per IS gautos pajamos iš IS lėšomis įgytų tinkamų investuoti FP (pvz., palūkanos iš IS lėšomis įsigytų tinkamų FP, FP pardavimo pajamos), išskyrus dividendus

* Apskaičiuotą GPMĮ 19 str. nustatyta tvarka.

Per IS gautos apmokestinamosios pajamos

Pavyzdys

Situacija

Nuolatinis LT gyventojas savo pinigų sąskaitoje jos deklaravimo kaip IS pradžios dieną 2026-01-01 turėjo **1 000 Eur.**

2026-01-03 m. į savo IS papildomai įnešė **2 000 Eur** sumą ir prekybos biržoje 2026-01-04 iš IS lėšų įsigijo užsienio įmonių listinguojamų akcijų: už 1 000 Eur įmonės B akcijų bei už 500 Eur įmonės C akcijų.

UAB C akcijas gyventojas pardavė ir į IS 2026-04-06 gavo 3 000 Eur.

2026-04-07 gyventojas iš IS į savo einamąją sąskaitą pervedė **900 Eur**. 2026-05-04 į gyventojo IS už įmonės B akcijas pervesta **300 Eur dividendų** (nuo kurių užsienio valstybėje GPM nebuvo mokėtas).

2026-12-20 gyventojas iš IS į savo einamąją sąskaitą (ne IS) papildomai pervedė **2 500 Eur**.

Klausimas

Ar gyventojui reikės sumokėti GPM už 2026 m.?

Atsakymas

Taip, reikės. VMI teikiant 2026 m. Deklaraciją, nuo 2026 m. gautų 300 Eur dividendų 15 proc. GPM – 45 Eur; nuo per investicinę sąskaitą gautų 100 Eur apmokestinamųjų pajamų (kurių apskaičiavimas pateiktas kitoje skaidrėje) 15 proc. GPM – 15 Eur. Iš viso – 60 Eur.

Tęsinys

Per IS gautos apmokestinamosios pajamos

Tęsinys

Situacija

Nuolatinis LT gyventojas savo pinigų sąskaitoje jos deklaravimo kaip IS pradžios dieną 2026-01-01 turėjo **1 000 Eur.**
2026-01-03 m. į savo IS papildomai įnešė **2 000 Eur** sumą ir prekybos biržoje 2026-01-04 iš IS lėšų įsigijo užsienio įmonių listinguojamų akcijų: už 1 000 Eur įmonės B akcijų bei už 500 Eur įmonės C akcijų.
UAB C akcijas gyventojas pardavė ir į IS 2026-04-06 gavo 3 000 Eur.
2026-04-07 gyventojas iš IS į savo einamąją sąskaitą pervedė **900 Eur**. 2026-05-04 į gyventojo IS už įmonės B akcijas pervesta **300 Eur dividendų** (nuo kurių užsienio valstybėje GPM nebuvo mokėtas).
2026-12-20 gyventojas iš IS į savo einamąją sąskaitą (ne IS) papildomai pervedė **2 500 Eur**.

Apmokestinamųjų pajamų apskaičiavimas

Apskaičiuojamos lėšų išmokėjimo iš IS momentu

2026-04-07 gyventojo iš IS išmokėta **900 Eur** pajamų suma neviršijo gyventojo iki lėšų išmokėjimo (iki 2026-04-07) buvusios įnašų sumos - **3 000 Eur** (1 000 Eur + 2 000 Eur), todėl apmokestinamosios pajamos nesusidarė, tačiau įnašas sumažėjo iki **2 100 Eur**.

2026-12-20 gyventojo iš IS išmokėta **2 500 Eur** pajamų suma viršijo gyventojo iki lėšų išsimokėjimo (iki 2026-12-20) buvusią įnašų sumą - **2 400 Eur** (2 100 Eur + 300 Eur), todėl apskaičiuojama 100 Eur apmokestinamųjų pajamų suma (100 Eur x 15 proc. GPM = 15 Eur).

IS deklaravimas

Norėdamas reikalavimus atitinkančią sąskaitą (-as) pripažinti investicine (-ėmis), gyventojas turės ją (-as) deklaruoti

kalendoriniams metams pasibaigus, iki kitų metų gegužės 1 d.,

užpildydamas ir pateikdamas Deklaraciją GPM311 (joje įrašydamas datą, nuo kurios sąskaita deklaruojama kaip investicinė ir (jei reikia) kitus sąskaitos duomenis)

IS deklaravimą reglamentuoja Taisyklės (**Nuolatinio Lietuvos gyventojo turimos sąskaitos deklaravimo mokesčių administratoriui kaip investicinės sąskaitos ir informacijos, reikalingos pajamų mokesčiui apskaičiuoti nuo per investicinę sąskaitą gautų pajamų, pateikimo mokesčių administratoriui taisyklės**, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2024 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. VA-107).

IS deklaravimas

Pavyzdys

Situacija

Nuolatinis LT gyventojas 2025 m. gruodžio 15 d. atsidarė sąskaitą Lietuvos finansų įstaigoje ir 2026 m. sausio 6 d. pradėjo ją naudoti tinkamoms investicijoms.

Klausimas

Kada gyventojas turės deklaruoti šią sąskaitą kaip investicinę?

Atsakymas

Šią sąskaitą kaip IS gyventojas turės deklaruoti 2026 m. pasibaigus, iki 2027 m. gegužės 1 d.*, pateikdamas 2026 m. Deklaraciją ir joje nurodydamas IS deklaravimo pradžios datą (2026-01-06) ir (jei reikia) kitus sąskaitos duomenis.

Iki tos pačios datos gyventojas turės sumokėti Deklaracijoje apskaičiuotą GPM (jeigu bus apskaičiuota mokėtina GPM suma).

*Jeigu 2027 m. gegužės 1 - 2 dienos bus nedarbo dienos, tai GPM reikės sumokėti ir Deklaraciją pateikti iki 2027 m. gegužės 3 d.

IS deklaravimas

Pavyzdys

Situacija

- Nuolatinis LT gyventojas turi sąskaitą brokeryje, tačiau iki 2026-07-01 jis jos nedeklaruoja kaip IS.
- 2026-03-15 iš šios sąskaitos (kuri tuo metu nebus deklaruota kaip IS) gyventojas nupirko listinguojamų akcijų už 5 000 Eur.
- Nuo 2026-07-01 gyventojas šią sąskaitą deklaruoja kaip IS. Deklaravimo pradžios dieną sąskaitoje yra 1 000 Eur piniginių lėšų likutis.
- 2026-12-10 gyventojas parduoda 2026-03-15 pirktas akcijas ir pardavimo pajamas gauna į šią IS.

Klausimas

Ar 2026-03-15 pirktų akcijų pardavimo pajamoms taikomas IS režimas?

Atsakymas

Ne. Taip yra, nes iki 2026-07-01 (iki pasirinktos sąskaitos deklaravimo kaip investicinės sąskaitos pradžios datos) ši sąskaita nebuvo IS ir visos joje atliktos operacijos vertinamos kaip tos, kurioms netaikomas IS režimas.
Nuo 2026-07-01 šią sąskaitą pasirinkus naudoti kaip IS (deklaruojant IS pradžios datą 2026-07-01, 2026 m. Deklaracijoje), nuo į investicinę sąskaitą gautai investicinei grąžai iš IS lėšomis nuo 2026-07-01 įsigytiems tinkamiems FP bus taikomas IS režimas.
Kadangi akcijos buvo įsigytos 2026-03-15, t. y. iki sąskaitos deklaravimo kaip investicinės pradžios datos, jos laikomos įgytomis ne IS lėšomis. Todėl pardavimo pajamos, gautos iš šių akcijų, apmokestinamos bendrąja GPMĮ tvarka (netaikant IS režimo). Jeigu už tokių akcijų pardavimą lėšos būtų gautos į IS, jos būtų laikomos įnašu į IS (o ne į IS gauta investicine grąža).

Teisės aktai

- Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas (2 straipsnio 38-1 dalis, 12-1 straipsnis),
- Nuolatinio Lietuvos gyventojo turimos sąskaitos deklaravimo mokesčių administratoriui kaip investicinės sąskaitos ir informacijos, reikalingos pajamų mokesčiui apskaičiuoti nuo per investicinę sąskaitą gautų pajamų, pateikimo mokesčių administratoriui taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2024 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. VA-107,
- Gyventojo ne individualios veiklos turto įsigijimo kainos nustatymo tam tikrais atvejais taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 29 d. nutarimu Nr. 133.

- Savarankiškai aktualią informaciją mokesčių klausimais, seminarų dalijamąją medžiagą, paaiškinimus ir komentarus galite rasti adresu www.vmi.lt.

- Mokomieji elektroniniai įrašai skelbiami VMI *YouTube* kanale.

- Su asmenine informacija galima susipažinti Mano VMI adresu https://www.vmi.lt/mvmi/ arba VMI svetainės skiltyje „Mano VMI“.

Platinti, skelbti, kopijuoti seminarų dalijamąją medžiagą komerciniais tikslais be raštiško
Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos sutikimo draudžiama